

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Paweł Wojciechowski

W sprawie protestu wyborczego K. D.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji
Wyborczej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 3
czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Aleksander Stępkowski Adam Redzik Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

K.D. (dalej także: Wnoszący protest), 26 maja 2025 r. wniósł protest dotyczący wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej (dalej także: prezydenta RP), formułując zarzut sfalszowania wyników I tury wyborów Prezydenta RP poprzez manipulowanie głosami.

W uzasadnieniu wnoszący protest przedstawił przeprowadzone przez niego wyliczenia mające wskazywać na ogólne nieprawidłowości w przeliczaniu głosów na kandydatów na urząd Prezydenta RP.

II.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

II.1. Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborczy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zostały zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (dalej także: k.wyb.) oraz w odniesieniu do wyborów Prezydenta RP w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

Zgodnie z art. 321 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą (dalej także: PKW), przy czym nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

Stosownie do brzmienia art. 322 § 1 k.wyb.: Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb. i niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

II.2. W obwieszczeniu Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 19 maja 2025 r. o wynikach głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r. (Dz. U. poz. 652), PKW stwierdziła, że spośród 13 kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej żaden nie otrzymał więcej niż połowy głosów ważnych wobec czego – stosownie do art. 127 ust. 4 Konstytucji RP oraz art. 292 § 1 k.wyb., w dniu 1 czerwca 2025 r. przeprowadzone zostanie ponowne głosowanie.

II.3. W ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że protest złożony przed podaniem wyników wyboru Prezydenta RP do publicznej wiadomości jest przedwczesny, co w szczególności dotyczy sytuacji, gdy został wniesiony po pierwszym głosowaniu, w którym żaden kandydat nie uzyskał więcej niż połowy

ważnie oddanych głosów, a przed ponownym głosowaniem, po którym dopiero zostaje ogłoszony wynik wyborów (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 września 2011 r., III SW 12/11; 26 maja 2015 r., III SW 12/15).

II.4. Biorąc pod uwagę powyższe, skoro możliwość składania protestów otwiera się dopiero z chwilą podania wyników wyborów do publicznej wiadomości, co w przedmiotowej sprawie na datę wniesienia protestu przez Wnoszącego protest nie miało miejsca, jego protest, jako przedwczesny - niespełniający warunków formalnych, należało pozostawić bez dalszego biegu.

Na marginesie należy zauważyć, że nie zachodzą żadne przeszkody, aby treścią protestu złożonego we wskazanym wyżej terminie (do 16 czerwca 2025 r.) zostały objęte okoliczności dotyczące pierwszej tury wyborów, a nawet ją poprzedzające, które zostały podniesione w przedwczesnym proteście. Protest wyborczy musi być wniesiony na piśmie (nie jest dopuszczalne wniesienie protestu wyborczego przez faks, e-mail, ePUAP) i spełniać wymogi formalne określone w Kodeksie wyborczym, ale także spełniać ogólne warunki pisma procesowego określone w art. 126 i następne k.p.c. W szczególności musi zawierać: oznaczenie podmiotu wnoszącego protest z podaniem jego adresu i numeru PESEL; wniosek o stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej; zarzuty oraz przedstawienie lub wskazanie dowodów, na których oparto zarzuty, a także uzasadnienie zarzutów. Konieczny jest też własnoręczny podpis wnoszącego protest lub jego pełnomocnika.

II.5. Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 1 k.wyb., orzekł jak w sentencji.

Aleksander Stępkowski Adam Redzik Paweł Wojciechowski

[r.g.]

